

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เล่มที่ ๕

บทบรรณาธิการ

คำถาม ผู้เยาว์อายุ ๑๖ ปี จะถอนคำร้องทุกข์ในคดีความผิดต่อส่วนตัวได้ด้วยตนเองหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๕๒๓/๒๕๖๖

ผู้เสียหายที่ ๒ เป็นผู้เยาว์มีอายุ ๑๖ ปีเศษ มีความรู้สึกผิดชอบดีแล้วยอมมีสิทธิขอถอนคำร้องทุกข์เองได้ และความผิดฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นหรือกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๘๓ เป็นความผิดอันยอมความได้ตามมาตรา ๓๒๑ แม้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด ผู้เสียหายที่ ๒ ชอบที่จะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๖ เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ ถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในความผิดดังกล่าวยอมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒)

ความผิดฐานร่วมกันกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิง กับความผิดฐานร่วมกันพาเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเพื่อการอนาจารซึ่งมีความผิดกรรมเดียวกัน และฐานร่วมกันพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ วรรคสี่, ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง, ๓๑๗ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๓ มิใช่เป็นความผิดอันยอมความได้ ทั้งผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ได้เป็นผู้เสียหายในความผิดฐานร่วมกันพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจารผู้เสียหายที่ ๒ ไม่มีอำนาจถอนคำร้องทุกข์ในความผิดดังกล่าว

คำถาม อำนาจในการสืบสวนกฎหมายจำกัดอำนาจให้เจ้าพนักงานตำรวจทำการสืบสวนได้เฉพาะในท้องที่ที่ตนประจำการได้เท่านั้น หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๖๘๒/๒๕๖๖

อำนาจในการสืบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจแตกต่างกับอำนาจในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน กล่าวคือ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนเฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจ

ของตนตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ส่วนอำนาจในการสืบสวนไม่มีกฎหมายบัญญัติจำกัดอำนาจให้เจ้าพนักงาน ตำรวจทำการสืบสวนได้เฉพาะในท้องที่ที่ตนประจำการได้เท่านั้น เจ้าพนักงานตำรวจ จึงมีอำนาจสืบสวนในท้องที่อื่นใดได้ตามอำนาจและหน้าที่ที่พระราชอาณาจักร ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗ คดีนี้แม้ว่าร้อยตำรวจเอก ค. และดาบตำรวจ ร. จะเป็น เจ้าพนักงานตำรวจประจำการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มิได้ประจำการในเขต พื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรคลองหลวง อันเป็นเขตพื้นที่ของการสอบสวน แต่การสืบสวนของ เจ้าพนักงานตำรวจดังกล่าวในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานทั้งการติดตามจับกุมจำเลย นั้นก็เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย จึงเป็นการสืบสวนที่ชอบด้วยกฎหมาย การสอบสวน ของพนักงานสอบสวนจึงชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องว่าจำเลยขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ ผู้เสียหายรับอันตรายสาหัส ระหว่างพิจารณาพนักงานสอบสวนแจ้งโจทก์ว่าผู้เสียหายถึงแก่ ความตาย โจทก์มีอำนาจขอแก้ฟ้องเป็นข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือไม่ และจะถือว่ามีการสอบสวนในความผิดข้อหาดังกล่าวแล้วหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๙๘๒/๒๕๖๖

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้เสียหายรับอันตรายสาหัสและ ทรัพย์สินเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๐ พระราชบัญญัติ จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔, ๔๓ (๔), ๗๘, ๑๔๘, ๑๕๗ ขณะที่ฟ้องนั้นผู้เสียหาย ยังไม่ถึงแก่ความตาย ระหว่างพิจารณาเมื่อพนักงานสอบสวนแจ้งโจทก์ว่าผู้เสียหายถึงแก่ ความตายแล้วโจทก์จึงยื่นคำร้องขอแก้และเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้เสียหายถึงแก่ความตายอันเนื่อง มาจากการขับรถโดยประมาทของจำเลย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๓, ๑๖๔ บัญญัติว่า เมื่อมีเหตุอันสมควร โจทก์มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลขอแก้ หรือเพิ่มเติมฟ้องก่อนมีคำพิพากษาศาลชั้นต้นได้ เมื่อขณะยื่นฟ้องผู้เสียหายยังไม่ถึงแก่ ความตายย่อมไม่อยู่ในวิสัยที่โจทก์จะฟ้องจำเลยว่ากระทำผิดข้อหากระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต่อมาเมื่อโจทก์ทราบผู้เสียหายถึงแก่ความตายอันเป็นผล โดยตรงซึ่งเกิดขึ้นจากการขับรถโดยประมาทของจำเลยและเป็นการกระทำเดียวกันกับคำฟ้อง

เพียงแต่แก้ไขผลของการกระทำที่ต่อเนื่องกันมาเช่นนี้ โจทก์ย่อมมีอำนาจขอแก้ฟ้องจากการกระทำผิดข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส เป็นข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และขอแก้บทลงโทษจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๐ เป็นมาตรา ๒๙๑ ได้ เพราะการแก้หรือเพิ่มเติมฐานความผิด ไม่ว่าจะทำในระหว่างพิจารณาในศาลชั้นต้นมิให้ถือว่าทำให้จำเลยเสียเปรียบ ทั้งปรากฏตามสำนวนการสอบสวนที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เรียกเข้ามาในสำนวนว่า พนักงานสอบสวนได้สอบสวนเพิ่มเติมในความผิดข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายแล้ว โดยมีรายงานการชันสูตรพลิกศพและบันทึกคำให้การแพทย์ผู้ตรวจรักษาผู้ตาย ซึ่งแพทย์ให้ความเห็นว่าผู้ตายถึงแก่ความตายเนื่องจากภาวะหายใจล้มเหลวจากภาวะไขสันหลังบริเวณคอขาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางจราจร กระดูกหักทับเส้นประสาท

การแจ้งข้อหา นั้น การที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาให้จำเลยทราบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ เพื่อให้ผู้ต้องหาทราบว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ต้องหาเข้าใจถึงการกระทำของผู้ต้องหาซึ่งเป็นความผิดนั้น โดยไม่ต้องแจ้งข้อหาทุกกระทงความผิด เมื่อแจ้งข้อหาอันเป็นหลักแห่งความผิดแล้วก็ไม่ต้องแจ้งข้อหาความผิดอันเกี่ยวพันกันด้วยอีก พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนความผิดทุกข้อหาได้ กรณีของจำเลย เมื่อพนักงานสอบสวนแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดแล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบว่ากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๐ แล้ว แม้ไม่แจ้งข้อหาว่ากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน พนักงานสอบสวนก็มีอำนาจสอบสวนความผิดข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ถือได้ว่ามีการสอบสวนความผิดข้อหาดังกล่าวแล้ว ทั้งเมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์แก้และเพิ่มเติมฟ้องแล้ว ศาลชั้นต้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยซึ่งมีทนายความฟัง จำเลยให้การรับสารภาพเท่ากับจำเลยเข้าใจดีแล้ว คำร้องขอแก้และเพิ่มเติมฟ้องของโจทก์จึงไม่ทำให้จำเลยหลงต่อสู้อย่างนี้ โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องในข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ ได้

คำถาม ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา ในวันนัดไต่สวนมูลฟ้อง โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ศาลมีคำสั่งอนุญาต จำหน่ายคดีจากสารบบความ จำเลยจะอุทธรณ์คำสั่งศาลที่อนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๘๑๘/๒๕๖๖

ในวันนัดไต่สวนมูลฟ้อง โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องโดยอ้างว่าโจทก์และจำเลยสามารถตกลงกันได้ ศาลชั้นต้นพิเคราะห์คำร้องแล้วมีคำสั่งว่าโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องในระหว่างไต่สวนมูลฟ้อง โดยศาลยังไม่ได้ไต่สวนมูลฟ้องหรือมีคำสั่งประทับฟ้องโจทก์ ในชั้นนี้จำเลยจึงยังไม่ตกอยู่ในฐานะจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม และยังเป็นเวลาก่อนจำเลยยื่นคำให้การแก้คดี จึงเห็นควรอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องได้ และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เห็นว่า ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ ก่อนที่ศาลประทับฟ้องมิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม ตอนท้าย ดังนั้นเมื่อจำเลยยังไม่มีฐานะเป็นคู่ความ จำเลยย่อมไม่มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้ เมื่อจำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย แต่เมื่อศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลย ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ก็ชอบที่จะพิพากษายกอุทธรณ์นั้นเสีย โดยไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นแห่งอุทธรณ์ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยด้วย จึงมิชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อสำนวนขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรมีคำสั่งไปเสียทีเดียว โดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิจารณาอีก ทั้งนี้เพื่อให้คดีต้องล่าช้า จึงให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ เสีย เมื่อจำเลยไม่มีสิทธิฎีกา แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง และศาลชั้นต้นจะได้สั่งรับฎีกาของจำเลยก็เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ